

Kecekapan Pengurusan Kewangan Mahasiswa

Student Financial Management Competency

Farah Lyana Zulkefally^a, Siti Asma' Mohd Rosdi^b

^aUniversiti Pendidikan Sultan Idris, MALAYSIA, farahlyana6298@gmail.com

^bUniversiti Pendidikan Sultan Idris, MALAYSIA, sitiasma@fpe.upsi.edu.my

Published: 24 June 2022

To cite this article (APA): Zulkefally, F. L., & Mohd Rosdi, S. A. (2022). Student Financial Management Competency. *Management Research Journal*, 11(1), 50-57. <https://doi.org/10.37134/mrj.vol11.1.5.2022>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/mrj.vol11.1.5.2022>

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk mengkaji hubungan antara kecekapan kewangan dan amalan pengurusan kewangan dalam kalangan pelajar B40 semester 1 di UPSI. Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif. Sampel terdiri daripada 242 pelajar dari 9 buah fakulti yang dipilih menggunakan teknik persampelan bertujuan. Data dikumpulkan menggunakan borang soal selidik yang diadaptasi dari Salamon dan Lee (2012) sebagai instrumen. Data dianalisis menggunakan statistik deskriptif dan inferensi. Statistik deskriptif melibatkan frekuensi, min dan sisihan piawai menggunakan *Statistical Package for Social Science* (SPSS) manakala statistik inferensi melibatkan ujian-t dan korelasi. Hasil analisis hubungan langsung menunjukkan bahawa kecekapan ($\beta = 0.360$, $p < 0.001$) mempunyai hubungan yang signifikan terhadap amalan pengurusan kewangan. Dengan hasil ini, hipotesis disokong. Penemuan ini menunjukkan bahawa amalan pengurusan kewangan sangat berkait rapat dengan kecekapan mengurus kewangan. Sehubungan itu, pelajar harus didedahkan dengan kursus-kursus kewangan yang lebih cekap misalnya mengurus kewangan dengan baik dalam perniagaan. Ringkasnya, penyelidikan ini membantu menjelaskan gambaran global yang lebih inklusif mengenai kecekapan yang dipengaruhi oleh amalan pengurusan kewangan.

Kata kunci : Kecekapan, Amalan Pengurusan Kewangan

Abstract

This study aims to examine the relationship between financial efficiency and practice among B40 semester 1 students at UPSI. This study uses a quantitative approach. The sample consisted of 242 students from 9 faculties selected using a purposive sampling technique. Data were collected using a questionnaire as an instrument adapted from Salamon dan Lee (2012). Data were analyzed using a descriptive and inferential statistics. Descriptive statistics involved frequency, mean and standard deviation using *Statistical Package for Social Science* (SPSS) while inferential statistics involved t-test and correlation. The results of the direct relationship analysis showed that efficiency ($\beta = 0.360$, $p < 0.001$) had a significant relationship on financial management practices. With these results, the hypothesis is supported. These findings indicate that management practices are highly correlated with financial management efficiency. Accordingly, students should be exposed to more efficient finance courses including managing finances well in business. In short, this research helps to explain a more inclusive global picture of the efficiencies influenced by financial management practices.

Keyword : Competency, Financial Management Practice

PENGENALAN

Situasi ekonomi kini mengalami kemelesetan akibat penularan wabak Covid-19 yang masih berterusan dan memberi impak besar kepada ekonomi dunia termasuklah Malaysia. Di Malaysia, rakyat turut terkesan dengan wabak Covid-19 terutamanya golongan B40 apabila kehilangan pekerjaan dan sumber pendapatan (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2020). Kemerosotan pendapatan golongan B40 menyukarkan mereka untuk menampung perbelanjaan pendidikan anak-anak seperti masalah capaian internet dan kemudahan teknologi pembelajaran dalam talian berikutan penutupan sekolah dan institusi pendidikan semasa pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP).

Akibatnya, untuk menangani krisis kewangan masyarakat semasa pandemik ini, mereka haruslah lebih bijak dalam pengurusan kewangan, kerana krisis kewangan ini mudah berpunca daripada pengurusan kewangan yang tidak cekap dan tidak berkesan (Md Zaini, 2015). Pengurusan kewangan yang cekap boleh membawa kepada kestabilan kewangan yang lebih baik dari segi mengurus perbelanjaan keluarga dan kehidupan secara amnya. Tanpa pengurusan kewangan yang baik, masyarakat akan menjadi kucar-kacir dan tidak dapat menyediakan keperluan asas (Bakar et al., 2019). Dalam hal ini, pelajar harus mengamalkan pengurusan kewangan yang baik untuk masa depan mereka sendiri, dimana pengurusan kewangan yang cekap dapat memenuhi keperluan mereka tanpa sebarang masalah, seperti yang dinyatakan oleh Ramli et al., (2020), bahawa pengurusan kewangan yang berkesan akan memberikan kehidupan dan masa depan yang lebih positif.

Di samping itu, wabak Covid-19 ini telah mengakibatkan dilema kewangan kepada ramai pelajar (Sinar Harian Online, 2021), kerana pembelajaran dalam talian memerlukan mereka untuk membeli data internet yang berkualiti tinggi dan mahal. Walau bagaimanapun, jika mereka mempunyai tahap kecekapan yang tinggi dalam menguruskan kewangan mereka dengan cekap, kegawatan kewangan yang berlaku sepanjang wabak itu dapat diatasi. Tambahan pula, ramai pelajar khususnya pelajar semester 1, tidak kembali ke universiti semasa pandemik dan mempunyai wang yang mencukupi untuk menampung perbelanjaan pendidikan mereka terutamanya apabila keperluan harian mereka seperti makan dan minum sudah ditanggung oleh ibu bapa. Bakar et al., (2019) menyatakan bahawa pelajar kerap menggunakan wang sejezur menerima pinjaman pendidikan oleh Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) tanpa berfikir panjang dengan membeli keperluan peribadi yang kurang penting berbanding tuntutan akademik mereka. Hal ini menunjukkan keberkesanan pelajar dalam menguruskan sumber kewangan mereka masih lemah.

SOROTAN LITERATUR

Pengurusan kewangan ditakrifkan sebagai satu set kebolehan pengurusan kewangan yang mesti dipelajari oleh seseorang individu (Wai, 2016). Kehidupan individu, termasuk kehidupan pelajar, dipengaruhi oleh pengurusan kewangan. Tambahan pula, pengurusan kewangan adalah komponen penting dimana seseorang individu mestilah menggunakan wang dengan betul dan cekap sebaik sahaja mereka memperolehnya (Yohanes et al., 2018).

Amalan pengurusan kewangan yang lemah telah membawa kepada kejadian krisis kewangan (Yohanes et al., 2018). Menurut Hassan Sabri dan Alavi (2019), golongan muda sering kali dikaitkan dengan isu pengurusan kewangan yang kurang baik kerana kekurangan kemahiran pengurusan kewangan serta gaya hidup yang terlalu materialistik dan minat membeli-belah. Dapatan ini disokong oleh kajian Salamon dan Lee (2012), yang menunjukkan bahawa pelajar masih tidak cekap mengurus kewangan mereka kerana mereka tidak pasti apa yang mereka perlukan dan inginkan.

Kecekapan disifatkan sebagai kemampuan individu untuk menyelesaikan sesuatu tugas dengan tepat dan sempurna. Kompetensi juga dianggap sebagai kapasiti yang merujuk kepada mentaliti dan maklumat yang menjadi asas kepada pelaksanaan kerja atau tugas yang diberikan kepada mereka (Kamus Dewan Edisi Keempat, 2010). Salamon dan Lee (2012) mendapati bahawa pelajar mempunyai tahap kecekapan yang sederhana baik dalam menguruskan kewangan mereka, namun Abidin dan Mohammad Taib (2015) mendapati bahawa pelajar tidak mempunyai tahap kecekapan yang kukuh dan sukar untuk menangani masalah dalam menguruskan kewangan mereka.

Dalam kajian ini, kecekapan pengurusan kewangan individu diukur merentasi empat dimensi: pengetahuan kewangan, kemampuan kewangan, tingkah laku kewangan dan pengalaman kewangan. Menurut Hassan Sabri dan Alavi (2019), kapasiti anak muda menggunakan pengetahuan dan kemampuan kewangan mambantu memastikan kehidupan mereka berjalan lancar. Pelajar mempunyai tahap pengetahuan yang tinggi dimana mereka boleh membuat keputusan dalam membezakan idea keperluan dan kehendak Wahid dan Zahari (2020) yang selari dengan dapatan kajian Norazam dan Othman (2017) namun bertentangan dengan Shahrul Azmi et al., (2018).

Namun begitu, terdapat juga perbezaan jantina dalam kecekapan kewangan dimana hasil kajian Bucher-Koenen et al., (2014) menunjukkan bahawa wanita mempunyai tahap pendidikan kewangan yang lebih rendah daripada lelaki, dengan persamaan yang ketara antara Amerika Syarikat, Belanda dan Jerman. Dapatan ini konsisten dengan keputusan ujian-t kajian Falahati dan Paim (2011), yang menunjukkan perbezaan yang signifikan antara pelajar lelaki dan perempuan dari segi literasi kewangan, dengan pelajar lelaki mempunyai tahap celik kewangan yang lebih tinggi berbanding perempuan.

Walau bagaimanapun, beberapa kajian telah menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam pengurusan kewangan antara lelaki dan perempuan, seperti penemuan Majida et al., (2021), yang mengenal pasti tiada variasi ketara dalam tingkah laku kewangan antara lelaki dan perempuan. Kajian ini menyokong penemuan Janor et al., (2016), yang melaporkan tiada perbezaan signifikan secara statistik dalam min skor celik kewangan bagi lelaki dan perempuan Rahman dan Zulkifly (2016), juga mendapati bahawa jantina tidak memberi kesan kepada celik kewangan pelajar.

Pendidikan kewangan mempunyai pengaruh paling penting dan signifikan dengan amalan pengurusan kewangan (Rahman & Zulkifly, 2016). Ini bermakna bahawa lebih kuat celik kewangan pelajar, lebih berkesan mereka mengendalikan wang mereka, membolehkan mereka membuat keputusan yang betul dan berkesan untuk meningkatkan kesejahteraan kehidupan mereka (Sudakova, 2018). Tambahan pula, Shahrul Azmi et al., (2018) mendapati terdapat perkaitan positif yang kuat antara pengetahuan kewangan dengan amalan pengurusan kewangan dalam kajian mereka. Ini menunjukkan bahawa semakin tinggi jumlah maklumat, semakin cekap pelajar dalam menguruskan dana mereka, kerana pengetahuan adalah asas kecekapan (Hakim & Singh, 2020).

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini menggunakan soal selidik sebagai alat utama dalam mengumpulkan data daripada pelajar B40 semester 1 merentas 9 buah fakulti. Responden dipilih menggunakan pendekatan sampel bertujuan, dimana responden mampu menawarkan maklumat yang komprehensif atau mendalam tentang isu yang dikaji oleh penyelidik. Terdapat seramai 656 orang pelajar B40 semester 1 di lokasi kajian, namun hanya 242 orang pelajar B40 semester 1 dipilih secara rawak sebagai responden.

Kajian ini menggunakan borang soal selidik dalam talian untuk mendapatkan data daripada responden. Borang soal selidik yang digunakan dalam kajian ini diperolehi daripada Salamon dan Lee (2012). Soal selidik kajian ini mempunyai 25 item soalan dan diasingkan kepada tiga bahagian: Bahagian A, B dan C. Bahagian A menyediakan lima soalan berkenaan demografi pelajar, bahagian B mempunyai 14 soalan tentang kecekapan pengurusan kewangan pelajar dan bahagian C menawarkan 5 soalan mengenai amalan pengurusan kewangan yang baik. Kajian ini menggunakan skala Likert 5 mata (1 = “sangat tidak setuju hingga 5 = “sangat setuju”) untuk menilai kecekapan manakala amalan pengurusan kewangan yang baik pula (1 = “sangat tidak kerap” hingga 5 = “sangat kerap”).

Penyelidik melakukan ujian rintis yang merangkumi 33 orang responden. Nilai kebolehpercayaan nilai alfa yang dicapai bagi kedua-dua konstruk adalah sangat memberangsangkan mengikut dapatan ujian rintis menggunakan SPSS.

Jadual 1: Ringkasan Analisis Kebolehpercayaan bagi Kajian Rintis

Konstruk	Bilangan Item	Nilai Alpha	Kekuatan Pekali
Kecekapan Pengurusan Kewangan Pelajar	13	0.922	Cemerlang
Amalan Pengurusan Kewangan yang Baik	5	0.848	Sangat Baik

Mengikut dapatan ujian rintis, soal selidik ini boleh dipercayai dan sesuai digunakan dalam kajian ini. Selesai selesainya ujian rintis, soal selidik telah dihantar secara dalam talian kepada 242 orang responden dalam penyelidikan sebenar menggunakan perisian *Google Forms*. Setelah data yang berkaitan diperolehi, maklum balas responden perlu diteliti sama ada data tersebut bertaburan normal atau tidak. Selepas memadamkan responden tertentu kerana data yang tidak sesuai, data kajian didapati bertaburan normal. Melalui tafsiran skor min yang disediakan dalam jadual 1, analisis deskriptif digunakan untuk menentukan demografi responden dan tahap kecekapan pelajar dalam menguruskan kewangan.

Jadual 2: Interpretasi Skor Min

Min	Intepretasi Tahap
1.00 hingga 1.80	Sangat Rendah
1.81 hingga 2.60	Rendah
2.61 hingga 3.40	Sederhana
3.41 hingga 4.20	Tinggi
4.21 hingga 5.00	Sangat Tinggi

Sumber: Othman et al., (2020)

Jadual 3: Interpretasi Nilai Pekali Korelasi

Nilai Pekali	Intepretasi Tahap
0.00	Tiada Korelasi
.01 hingga .3	Sangat Lemah
.31 hingga .5	Lemah
.51 hingga .7	Sederhana
.71 hingga .9	Kuat
.91 hingga 1.0	Sangat Kuat

Sumber: Othman et al., (2020)

Selain itu, ujian-t digunakan untuk menganalisis variasi dalam kecekapan kewangan merentas jantina dan ujian korelasi dilaksanakan untuk menentukan hubungan antara kecekapan kewangan dan amalan pengurusan kewangan dalam kajian ini. interpretasi nilai pekali korelasi dalam jadual 2 di atas digunakan oleh pengkaji dalam menentukan hubungan antara pemboleh ubah bebas (Kecekapan Kewangan) dan pemboleh ubah bersandar (Amalan Pengurusan Kewangan).

DAPATAN KAJIAN

Tahap Kecekapan Pelajar Terhadap Pengurusan Kewangan

Jadual 4 menunjukkan item-item bagi tahap kecekapan pelajar terhadap pengurusan kewangan. dengan min keseluruhan (3.31). Ini menunjukkan bahawa rata-rata pelajar mempunyai tahap kecekapan yang tinggi dalam menguruskan kewangan mereka.

Jadual 4: Nilai Min dan Item Amalan Pengurusan Kewangan

Item	Pernyataan	Tidak Kerap	Kurang Pasti	Kerap	Min
16	Saya menyimpan resit pembelian untuk mengetahui ke mana wang dibelanjakan.	58 (23.9%)	47 (19.4%)	137 (56.6%)	3.52
17	Saya mengikuti kursus pengurusan kewangan peribadi sama ada secara <i>offline</i> atau <i>online</i> .	117 (48.4%)	80 (33.1%)	45 (18.6%)	2.52
18	Saya membuat catatan keluar dan masuk supaya dapat mengehadkan perbelanjaan yang tidak perlu.	62 (25.7%)	49 (20.2%)	131 (54.2%)	3.38
19	Saya membuat simpanan di dalam balang	76 (31.4%)	48 (19.8%)	118 (48.7%)	3.26
Min Keseluruhan		28.2	22.38	49.5	3.31

Perbezaan Kecekapan Pelajar Terhadap Pengurusan Kewangan Mengikut Jantina

Ujian-t sampel bebas digunakan untuk membandingkan skor min pada pemboleh ubah bebas bagi dua kumpulan responden yang berbeza. Ujian-t sampel bebas telah dijalankan untuk membandingkan tahap kecekapan menguruskan kewangan antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan ditemukan bagi tahap kecekapan menguruskan kewangan untuk pelajar lelaki (Min= 4.1167) dan pelajar perempuan (Min= 4.1876).

Jadual 5: Hasil Analisis Ujian-t Sampel Bebas

Jantina	Bil	Min	Sisihan Piawaian	Nilai t	Tahap Signifikan
Lelaki	71	4.1167	.40012	-1.181	.239
Perempuan	171	4.1876	.43469		

Hubungan antara Kecekapan Pelajar dengan Amalan Pengurusan Kewangan

Dalam kajian ini, pembentukan hipotesis adalah bagi meramalkan hubungan hubungan antara kecekapan pelajar dengan amalan pengurusan kewangan. Data kajian dianalisis menggunakan statistik inferensi yang melibatkan korelasi untuk melihat hubungan antara kecekapan pelajar dengan amalan pengurusan kewangan.

Jadual 6: Hasil Analisis Ujian Korelasi

	Kecekapan Kewangan	Amalan Kewangan
Kecekapan Kewangan	1	.360**
Amalan Kewangan	.360**	1
Pengurusan Kewangan	.000	.000
	242	242

Jadual 6 menunjukkan kecekapan kewangan mempunyai hubungan yang positif dengan amalan pengurusan kewangan dimana nilai pekali korelasi adalah 0.360 manakala nilai p adalah 0.000. Walaupun terdapat hubungan yang positif dengan amalan pengurusan kewangan, namun hubungan ini adalah hubungan positif yang lemah ($r = 0.360$, $p(0.000) < 0.05$). Ini menunjukkan hipotesis H_1 dalam kajian ini dapat diterima apabila terdapat hubungan antara kecekapan kewangan dengan amalan pengurusan kewangan.

PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

Dalam penemuan kajian ini dapat disimpulkan bahawa pelajar B40 semester 1 yang terlibat sebagai responden mempunyai tahap kecekapan yang tinggi dalam menguruskan kewangan. Ini menunjukkan pelajar-pelajar cekap menguruskan kewangan dimana wang itu sangat penting terutamanya semasa berlakunya penularan wabak Covid-19 ini. Dapat dilihat bahawa pelajar mempunyai amalan pengurusan kewangan yang baik berdasarkan item 1 “Saya memperuntukkan sejumlah wang yang diterima untuk simpanan” dan item 3 “Saya sentiasa mengutamakan perkara yang penting dalam berbelanja” merupakan min paling tinggi iaitu 4.41. Dapatan ini selari dengan dapatan kajian Norazam dan Othman (2017) dan Yakob et al., (2015) yang mendapati bahawa pelajar mempunyai pengetahuan dan tingkah laku kewangan yang baik dalam menguruskan kewangan mereka. Hal ini menunjukkan apabila seseorang mempunyai tingkah laku kewangan yang baik, maka mereka akan cekap menguruskan kewangan mereka sekaligus dapat mengelak daripada timbulnya masalah kewangan (Sabri et al., 2018).

Dari segi perbezaan tahap kecekapan pelajar terhadap pengurusan kewangan mengikut jantina, hasil ujian-t menunjukkan bahawa tiada perbezaan yang signifikan bagi kecekapan menguruskan kewangan antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan. Dapatan ini menyokong hujah yang diberikan oleh kajian Janor et al., (2016) yang juga mendapati bahawa tiada perbezaan yang signifikan secara statistik dalam skor min literasi kewangan bagi lelaki dan perempuan. Tahap kecekapan yang sama antara pelajar lelaki dan perempuan ini juga menunjukkan bahawa mereka mempunyai kesedaran dan lebih cakna akan pengurusan kewangan mereka apabila perlu membiasakan diri hidup bersama wabak Covid-19.

Selain itu, kajian ini juga mendapati bahawa kecekapan pelajar menguruskan kewangan mempunyai hubungan yang positif dengan amalan pengurusan kewangan. Dapatan ini dilihat melalui nilai pekali korelasi yang diperolehi iaitu menunjukkan 0.360 manakala nilai p adalah 0.000. Ini menunjukkan terdapatnya hubungan yang positif antara kecekapan pelajar dengan amalan pengurusan kewangan. Namun, hubungan yang positif ini berada pada tahap yang masih lemah. Hubungan yang positif ini juga menunjukkan bahawa apabila semakin tinggi tahap kecekapan seseorang menguruskan kewangan maka semakin baik amalan pengurusan kewangannya.

Hujah yang dikemukakan ini juga disokong oleh kajian Rahman dan Zulkifly (2016) yang menyatakan bahawa ada hubungan yang positif dimana semakin tinggi tahap pendidikan kewangan pelajar, maka semakin baik amalan pengurusan kewangan. Hal ini jelaslah bahawa jika seseorang mempunyai tahap pengetahuan yang tinggi dalam menguruskan kewangan maka mereka akan lebih cekap dalam mengamalkan pengurusan kewangan yang lebih baik (Hakim & Singh 2020).

Sebagai rumusan bagi keseluruhan kajian ini, hasil kajian menunjukkan bahawa tahap kecekapan pelajar menguruskan kewangan berada pada tahap tinggi. Ini menunjukkan pelajar B40 bijak menguruskan kewangan mereka semasa pandemik ini. Tahap kecekapan ini juga tidak dipengaruhi oleh jantina dimana hasil kajian mendapati tiada perbezaan yang signifikan antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan dalam menguruskan kewangan.

Selain itu, terdapat juga hubungan yang positif dan signifikan antara kecekapan kewangan dengan amalan pengurusan kewangan. Ini menunjukkan sekiranya pelajar mempunyai kecekapan yang tinggi maka amalan pengurusan kewangan pelajar akan bertambah baik. Namun, meskipun hubungan tersebut positif, namun masih berada pada tahap yang lemah menandakan walaupun pelajar mempunyai tahap kecekapan yang tinggi tapi mereka tidak mengaplikasikannya dalam kehidupan seharian.

Dari segi limitasi, kajian sukar mendapatkan kerjasama daripada responden menyebabkan mengambil masa dalam pengumpulan data serta berlakunya ketidakjujuran responden dalam menjawab soal selidik. Manakala bagi kajian lanjutan, pengkaji boleh meneroka sama ada sumber pendapatan ibu bapa dan pengalaman kewangan zaman kanak-kanak mempengaruhi pengurusan kewangan pelajar itu serta menggunakan kaedah metodologi yang berlainan dalam pengumpulan data untuk mendapatkan hasil yang lebih baik.

RUJUKAN

- Abidin, N. Z., & Mohammad Taib, N. H. (2015). Kajian Kompetensi Pengurusan Kewangan Peribadi di kalangan Pelajar Kolej Komuniti Kulim [Paper presentation]. *National Innovation Competition Through Exhibition, Kolej Komuniti Kulim*. https://www.academia.edu/25715362/KAJIAN_KOMPETENSI_PENGURUSAN_KEWANGAN_PERIBADI_DI_KALANGAN_PELAJAR_KOLEJ_KOMUNITI_KULIM
- Anak Seman, A. P., & Ahmad, A. (2017, April). Pola Perbelanjaan dalam Kalangan Mahasiswa: Satu Kajian Perbandingan Antara IPTA dan IPTS [Paper presentation]. *International Conference on Global Education V "Global Education, Common Wealth, and Cultural Diversity"*, Universitas Ekasakti, Padang. https://icge.unespadang.ac.id/asset/file/files/icge%20V/Tema%20B.%20COMMON%20WEALTH_2_61.pdf
- Aziz, M. A. (2021, May 23). *PKP menyeluruh jejas golongan rentan, B40*. Berita Harian. <https://www.bharian.com.my/bisnes/lainlain/2021/05/819875/pkp-menyeluruh-jejas-golongan-rentan-b40>
- Bucher-Koenen, T., Lusardi, A., Alessie, R. J., & Rooij, M. V. (2014). How financially literate are women? An overview and new insights. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2585187>
- Bakar, N. A., Asri, N. M., Laili, I. A., & Saad, S. (2019). Masalah Kewangan dan Tekanan dalam Kalangan Mahasiswa. *Jurnal Personalia Pelajar*, 22(2), 113-120. http://www.ukm.my/personalia/wpcontent/uploads/2019/12/Arti_kel_6_Puan-Norlaila-Abu-Bakar_FEP.pdf
- Falahati, L., & Paim, L. (2011). Gender Differences in Financial Literacy among College Students. *Journal of American Science*, 7(6), 1180-1183. https://www.academia.edu/1330207/Gender_Differences_in_Financial_Literacy_among_College_Students
- Hairom, N. (2020, September 3). *Pelajar miskin bandar tidak ke sekolah kerana masalah kewangan*. Sinarharian. <https://www.sinarharian.com.my/article/98315/BERITA/Nasional/Pelajar-miskin-bandar-tidak-kesekolahkerana-masalahkewangan>
- Hakim, J. A., & Singh, D. (2020). Teori Kompetensi: Ulasan dari Perspektif Kemahiran Digital. *Malaysian Journal of Information and Communication Technology*, 5(1), 1-23. <http://fstm.kuis.edu.my/myjict/wpcontent/uploads/2020/07/MJV0501-01-pp.1-23.pdf>
- Hassan Sabri, N. I., & Alavi, K. (2019). Meneroka Literasi Perancangan Kewangan Belia B40 Berpandukan Pendidikan Psikososial. *Jurnal Wacana Sarjana*, 3(1), 1-8. <http://spaj.ukm.my/jws/index.php/jws/article/view/27>
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2020, July 29). Portal data Terbuka Malaysia. Portal Data Terbuka. https://www.data.gov.my/data/ms_MY/organization/departmentofstatistics?tags=Household+Income+and+Expenditures
- Janor, H., Jasli, N. F., Yakob, R., & Hashim, N. A. (2016). Influence of Gender and Academic Program on Financial Literacy among Malaysian University Students. *Jurnal Personalia Pelajar*, 19(2), 71-83. http://journalarticle.ukm.my/10894/1/Artikel-8_Hawati-Janor_FEP.pdf

- Majida, M., Qureshi, H. A., & Aftab, H. (2021). Predictors of Money Management Behaviour Among University Students. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 15(4), 1065-1084. https://www.ijicc.net/images/Vol_15/Iss_4/15432_Majid_2021_E1_R.pdf
- Md Zaini, N. (2015). Kesejahteraan Kewangan dan Penggunaan Lestari dalam Kalangan Pengguna di Semenanjung Malaysia [Doctoral dissertation]. <http://psasir.upm.edu.my/id/eprint/63979/>
- Norazam, N. S., & Othman, N. (2017). Kualiti Pendidikan Pengurusan Kewangan dengan Tahap Literasi Kewangan. *Journal of Global Business and Social Entrepreneurship (GBSE)*, 1(1), 183-193. gbse.com.my
- Othman, H., Harun, Z., & Othman, N. (2020). Hubungan Tahap Pengurusan masa dengan Pencapaian Akademik Pelajar on-the job training Kolej Vokasional (Relationship between time management and academic achievement of vocational college students undergoing on-the job training). *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 45(01SI), 1-8. <https://doi.org/10.17576/jpen-2020-45.01si-01>
- Rahman, A. A., & Zulkifly, W. (2016). Faktor Penentu Pengurusan Kewangan: Kes Mahasiswa Universiti Kebangsaan Malaysia. *Jurnal Personalita Pelajar*, 2, 85-94. <http://journalarticle.ukm.my/10895/>
- Ramli, Z., Mohd Farid, N. A., Md Sum, S., & Abd Manaf, A. (2020). Strategi Pengurusan Kewangan Mahasiswa Berkahwin: Kajian Perbandingan Malaysia dan Indonesia. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 17(4), 90-104. <https://ejournals.ukm.my/ebangi/article/view/39549>
- Sabri, M. F., Abdullah, N., Dass, T. M., & Jusoh, O. C. (2018). Tingkah Laku Pengurusan Kewangan, Masalah Kewangan, Kesejahteraan Hidup dan Program Sokongan Pengguna di Wilayah Persekutuan Labuan. *Jurnal Pengguna Malaysia*, 30, 103-121. <https://macfea.com.my/vol-30-june-2018/>
- Salamon, H., & Lee, N. A. (2012). Kompetensi Pengurusan Kewangan dalam Kalangan Mahasiswa: Tinjauan terhadap Pelajar Sarjana Muda Sains serta Pendidikan (Sains Sukan), UTM, Skudai [Doctoral dissertation]. <http://merr.utm.my/7408/>
- Shahrul Azmi, S. N., Ab. Rahman, S., Ibrahim, S., Muhamad, N., & Mohd Esa, M. (2018). Amalan Pengurusan Kewangan Mahasiswa. *Journal of Business Innovation*, 3(2), 9-23. <http://journal.kuim.edu.my/index.php/JBI/article/view/541>
- Sudakova, A. (2018, July). Financial literacy: From theory to practice [Paper presentation]. *18th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM2018, Ecology, Economics, Education and Legislation*, https://doi.org/10.5593/s_gem2018/5.4/S22.010.
- Wai, K. T. (2016). Perancangan Kewangan dan Aplikasi Teori Tingkah Laku Kewangan dan Teori Keperluan Maslow: Kajian Kes KWSP di Malaysia. *Malaysian Journal of Society and Space*, 12(8), 10 - 21. <http://www.ukm.my/geografia/images/upload/2x.geografi-a-jun16-Khoong-edam.pdf>
- Wahid, H., & Zahari, S. A. (2020). Literasi Kewangan Dan Kesannya Terhadap Gelagat Perbelanjaan Mahasiswa di Universiti Kebangsaan Malaysia. *Jurnal Personalita Pelajar*, 23(1), 27-43. <http://journalarticle.ukm.my/15968/1/Artikel-6-Literasi-Kewangan-dan-Kesannya-Terhadap-Gelagat-Perbelanjaan-MahasiswaUKM.pdf>
- Yakob, R., Janor, H., & Khamis, N. A. (2015). Tahap Literasi Kewangan dalam Kalangan Pelajar Universiti Awam: Kajian di Universiti Kebangsaan Malaysia. *Jurnal Personalita Pelajar*, 18(1), 75-88. <http://journalarticle.ukm.my/10861/>
- Yohanes, D., Lemie Debela, K., & Shibru, W. (2018). Effect of Financial Management Practices on Profitability of Small-Scale Enterprise: Case Study Hawassa City Administration, Ethiopia. *Journal of Business and Management*, 20(6), 39-45. www.iosrjournals.org
- Yusop, S. H. (2021, February 11). *Ambil perhatian isu 'sugar Daddy' dalam kalangan mahasiswa*. Berita Harian. <https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2021/02/785294/ambilperhatian-isu-sugar-daddy-dalam-kalangan-mahasiswa>
- Zakaria, N. L., Sabri, M. F., & Abd. Rahim, H. (2017). Penilaian Impak Program Pendidikan Kewangan dalam Kalangan Peserta Program Bijak Wang. *Jurnal Pengguna Malaysia*, 19-38. <http://macfea.com.my/wpcontent/uploads/2018/09/Buku-JPM-Jilid-29-Dis-2017-Lengkap-1.pdf>